Türk Kütüphaneciliği, 32, 1 (2018), 7-18
Doi: 10.24146/tkd.2018.27

Hakemli Yazılar / *Refereed Papers*
Örnek Olay İncelemeleri / Case Studies

Ortaokul Öğrencilerinin Bir Yıllık Z-kütüphane Deneyimleri: Bir Durum Çalışması

One-Year Enriched Library Experiences of Elementary School Students: A Case Study

Hüseyin Öztürk[*] ve Tahir Tağa[**]

Öz
Ortaokul öğrencilerinin bir yıllık z-kütüphane deneyimlerini ortaya koymak amacıyla yapılan bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasına göre yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini, Artvin il merkezinde bulunan Atatürk Ortaokulu oluşturmaktadır. Kütüphanenin açıldığı tarihten itibaren z-kütüphane ortamı bir yıl bolunca iki haftada bir gözlemlenmiş, bir yılın sonunda 15 öğrenci ile görüşme yapılmış, kütüphane ile ilgili dokümanlar incelenmiştir. Araştırma bulguları, öğrencilerin, genel olarak z-kütüphaneye ilişkin bir farkındalık kazandıklarını, açıldığı ilk aylarda kütüphaneye hatırı sayılır bir ilgi gösterdiklerini, kütüphaneyi temel olarak kitap ödünç alıp verme amacıyla kullandıklarını ve kütüphanenin okuma alışkanlıklarına katkı sağladığını göstermektedir. Ancak bu yararlarına karşın süreç içerisinde z-kütüphanenin yapısından kaynaklanan birtakım sorunların baş gösterdiği de araştırma bulgularından anlaşılmaktadır.

Anahtar Sözcükler: *Z-kütüphane; okul kütüphaneleri; okuma alışkanlığı.*

Abstract
This research was conducted to reveal the enriched library experiences of students with a case study. Atatürk Elementary School, located in the city center of Artvin, constituted the sample of this research. The enriched library environment was observed every two weeks for a year, one year after the opening of the library, and 15 students were interviewed, the library documents were examined. Findings of the study show the following results. Students were aware of the features of the enriched library in general, showed considerable interest in the early months after the library was opened, and used the library primarily for circulation. The library also contributed to the reading habits of the students. Despite these benefits, it was clear that some problems stemming from the nature of the enriched library emerged during the process.

Keywords: *Enriched library; school libraries; reading habits.*

[*] Dr. Öğr. Üyesi, Artvin Çoruh Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü. e-posta: hsynztrk42@artvin.edu.tr
Dr., Artvin Çoruh University, Faculty of Education, Department of Turkish Education.
[**] Arş. Gör., Süleyman Demirel Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü. e-posta: tahirtaga@sdu.edu.tr
Research Asst. Süleyman Demirel University, Faculty of Education, Department of Turkish Education.

Geliş Tarihi - *Received:* 22.09.2017
Kabul Tarihi - *Accepted:* 08.01.2018

Giriş

Kadim zamanlardan beri okuma eylemi ile özdeşleşmiş bir mekân olan kütüphanenin insan ile ilişkisi üzerine yeniden düşünmek, 21. yüzyılın ilk çeyreğini yaşadığımız bu zaman diliminde özel bir öneme sahiptir. Bu düşünme faaliyetini önemli kılan şey, bilginin üretim ve tüketim süreçlerinde yaşanan değişikliklerdir. Günümüzde kütüphanelerin işlevi nedir sorusunu sormak, aslında, bilgi ve iletişim teknolojilerinin sonsuz sarmalı içinde basılı kitapları muhafaza eden mekânların yeri nedir sorusunu sormaya eşdeğerdir. Çağdaş insanın hayatındaki bütün mekânlar gibi kütüphaneler de belirli bir dönüşüm geçirmektedir. Özellikle de eğitim çağındaki insanlara yönelik tasarlanan okul kütüphanelerinin bu dönüşümün dışında kalması düşünülemez. Zira bahsi geçen bilgi teknolojilerinin ortaya çıkardığı devinimin en çok etkisi altında kalan insan topluluğu, okul çağındaki çocuk ve gençlerdir. Bu durum, okul kütüphanelerinin işlevi üzerine düşünmeyi ve bilgi teknolojilerinin etkilerini daha fazla göz önünde bulundurmayı gerekli kılmaktadır.

Türkiye genelinde resmi ve özel okulların toplam sayısı 62.248'dir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2017, s. 35). Buna karşın ancak 18.916 okul kütüphanesi vardır (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2016). Öte yandan, halk kütüphanelerinin toplam sayısı ise 1.137'dir (Türkiye İstatistik Kurumu [TÜİK], 2017). Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda okul kütüphane sayısının istenilen seviyede olmadığı söylenebilir. Bu eksikliğin halk kütüphaneleri ile giderilebileceği düşünülebilir. Ancak öğrencilerin halk kütüphanelerinden yararlanmadıklarına ilişkin araştırma sonuçları daha vahim bir tabloyu gözler önünü sermektedir. Kültür ve Turizm Bakanlığının (KTB, 2011) ülke genelinde yaptığı bir araştırmaya göre 7-14 yaş grubunun ancak %23'ü halk kütüphanelerinden yararlanmaktadır. Benzer bir bulgu Milli Eğitim Bakanlığının (2007) araştırmasında da vardır. Öğrencilerin %66'sı kitap ve dergi temini için kütüphaneyi kullanmamaktadır. Gerçi, TÜİK (2017) istatistikleri, halk kütüphanelerinden yararlananların sayısında son dönemde bir artış olduğunu göstermektedir ancak kullanıcı özelliklerine ve kütüphane kullanım amaçlarına ilişkin bir bilgi verilmediği için bu istatistikler, öğrencilerin kütüphane kullanım alışkanlıklarında bir değişimin olup olmadığı hakkında bir veri sunmamaktadır.

Kitapla çocuğun buluşmasına mâni olan birtakım engelleri ortadan kaldırması bakımından okul kütüphanelerinin önemli olduğu söylenebilir. Kitaba harcama yapmak istemeyen bilinçsiz ebeveynler ve mali durumu sebebiyle bütçe ayıramayan velilerin varlığı, merkezden uzakta kalan küçük yerleşim birimlerinde yaşıyor olmak gibi engeller ancak kütüphaneler sayesinde aşılabilmektedir. Bundan dolayıdır ki kütüphane kullanımı ile okuma alışkanlığı arasında güçlü bir bağ vardır. Okuma eğitimi alanında yapılmış birtakım çalışmalar (Balcı, Uyar ve Büyükikiz, 2012; Dökmen, 1994) da bu bağlara işaret etmektedir. Beri yandan mevcut hâliyle kütüphanelerin sevilen, sıklıkla tercih edilen cazibe merkezleri olmadıkları; kendilerini yenileyemedikleri ve günceli yakalayamadıkları söylenebilir (Akman ve Akman, 2017). Bu durum, okul kütüphanelerinde bir değişime ve dönüşüme ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

Milli Eğitim Bakanlığınca 2001 yılında yayımlanan Okul Kütüphaneleri Yönetmeliği'nin 10. maddesinde 2006 yılında yapılan bir değişiklik kütüphanelerle ilgili bir dönüşüme işaret etmektedir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2006). Söz konusu madde, okul kütüphanelerinin bilgi teknolojilerindeki değişim ve dönüşüme ayak uydurması gerektiğini bildiren cümlelerden oluşmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı, yakın zamanda bu konuyla ilgili yeni bir hamle yaparak Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde ve eğitimin bütün kademelerinde zenginleştirilmiş kütüphaneler (z-kütüphane) kurmaya başlamıştır. Z-kütüphane, Bakanlığın resmi genel ağ sayfasında (MEB, 2016) şu sözlerle tarif edilmiştir: "Z-Kütüphane; estetik ve ergonomik tasarımıyla öğrencilerin okullarda bilgiyi sevme, öğrenme ve dinlenme etkinliklerine imkân veren sosyal etkinlik alanıdır." Aynı sayfada z-kütüphanenin özellikleri arasında bilgiye erişimde fırsat eşitliği sağlaması ve okuma zevki uyandıran bir ortam olması yer almaktadır. Bakanlığın genel ağ sayfasında paylaşılan

güncel bilgiye göre hâlihazırda Türkiye'de 900 z-kütüphane bulunmaktadır (MEB, 2016). Ancak son derece önemli ve büyük hedefleri bulunan z-kütüphanenin, Türkiye'deki okul sayısı hesaba katıldığında henüz yeterli sayıya ulaşamadığı ifade edilebilir.

Eski kütüphane anlayışındaki mekân bileşenlerini yeniden yapılandırma amacında olan z-kütüphanenin okuma kültürü oluşturma, bilgi üretim-tüketim süreçlerine öğrencileri etkin bir biçimde dâhil etme; öğrencilerin rağbet gösterdiği bir sosyal alana dönüşme konularındaki başarısı anlaşılmaya değer görünmektedir. Buna karşın z-kütüphaneler ile ilgili akademik çalışma sayısının da yetersiz olduğu söylenebilir. Bu durum, z-kütüphanelerin eğitim değerini tespit etmeyi zorlaştırmaktadır. Konuyla ilgili olarak yapılmış iki çalışmanın (Ak ve Çetintaş, 2015; Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2015b) önemli ancak z-kütüphaneye ilişkin bütüncül bir bakış açısı için yetersiz olduğu söylenebilir. Z-kütüphanenin, hedefleriyle uygulamalarının ne derecede tutarlı olduğu, öğrencilerin okuma alışkanlıklarına ve akademik başarılarına katkısı, uygulamalarda hangi aksaklıkların yaşandığı ve yaşanan aksaklıklar karşısında ne tür tedbirlerin alınması gerektiği henüz bütün yönleri ile ortaya konulmamıştır. Bu eksiklikten hareketle, bu çalışmada, bir yıllık süreçte z-kütüphaneye ilişkin öğrenci deneyimleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çerçevede, bu çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Öğrencilerin z-kütüphaneye ilişkin algıları nelerdir?
- Öğrenciler, z-kütüphaneyi hangi amaçla kullanmaktadır?
- Öğrencilerin okuma alışkanlıklarına z-kütüphanenin herhangi bir katkısı var mıdır? Varsa, bu katkıyı ne sağlamaktadır?
- Öğrenciler z-kütüphanede hangi sorunlarla karşılaşmaktadır?
- Z-kütüphane ile ilgili öğrencilerinin istekleri nelerdir?

Yöntem

Araştırma Deseni

Öğrencilerin z-kütüphaneye ilişkin bir yıllık deneyimlerini ortaya koymanın amaçlandığı bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasına göre yürütülmüştür. Durum çalışmaları belirli bir durumun derinlemesine incelendiği çalışmalardır. Bu sayede bir duruma ilişkin etkenler bütüncül bir yaklaşımla araştırılarak sonuca ulaşılır (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 77). Bu çalışmada da öğrencilerin z-kütüphane deneyimleri bütüncül bir yaklaşımla sunulmaya çalışılmıştır.

Katılımcılar

Katılımcılar, Artvin il merkezinde yer alan Atatürk Ortaokulundaki 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinden seçilmiştir. Katılımcıların yer aldığı okulun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örneklemesine başvurulmuştur. Tipik durum örneklemesi, normal veya ortalama olanı ortaya koymak amaçlandığında kullanılan bir örnekleme yöntemidir (Patton, 2014, s. 243). Sözü geçen okulda 2015-2016 öğretim yılı ikinci yarıyılının başında z-kütüphane hizmete girmiştir. Kütüphanenin hizmete girdiği ilk günden başlayarak öğrencilerin bir yıllık süreçte z-kütüphaneye ilişkin edindiği deneyimleri belirlemek amaçlandığından katılımcıların seçiminde 2015-2016 öğretim yılı ikinci yarıyılı ile 2016-2017 öğretim yılı birinci yarıyılında bu okulda öğrenimlerine devam eden öğrenciler dikkate alınmıştır. Okulda kız öğrenci sayısının daha fazla olduğu göz önünde bulundurularak her sınıf düzeyinden iki erkek üç kız olmak üzere beşer öğrenci seçilmiş ve toplamda 15 öğrenci ile görüşme yapılmıştır. Patton (2014, s. 244) nitel araştırmalarda örneklem büyüklüğünü belirlemeye dair bir kural olmadığını, çeşitli etkenlere bağlı olarak örneklem büyüklüğünün değişebileceğini belirtmiştir. Nitel araştırmaların doğası dikkate alınarak 15 öğrencinin, araştırmanın amacı, zaman ve maliyet bakımından yeterli olduğu düşünülmüştür.

Veri Toplama Tekniği

Veri toplama tekniği olarak öğrencilerin z-kütüphaneye ilişkin görüşlerini, z-kütüphane deneyimlerini en sağlıklı şekilde değerlendirmek amacıyla veri çeşitlemesi (*üçgenleme*) yoluna gidilmiştir. Veri çeşitlemesi, nitel araştırmalarda sonuçların geçerliği ve güvenirliğini artırıcı bir yoldur (Merriam, 2013, s. 221; Patton, 2014, s. 254; Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 288). Bu çerçevede, araştırmada görüşme, gözlem ve doküman incelemesi olmak üzere üç farklı veri toplama tekniğinden yararlanılmıştır. Görüşme, araştırmanın temel veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu, öğrencilerin z-kütüphaneye ilişkin genel algıları, z-kütüphaneyi kullanım amaçları, z-kütüphanenin öğrencilerin okuma alışkanlıklarına katkısı, z-kütüphane kullanımında öğrencilerin karşılaştığı sorunlar ve öğrencilerin z-kütüphane ile ilgili isteklerini ortaya koyacak sorulardan oluşmaktadır. Z-kütüphanenin açıldığı tarihten itibaren bir yıl boyunca bir araştırmacı iki haftada bir z-kütüphanede bizzat bulunmuş ve z-kütüphane ortamını gözlemlemiştir. Ayrıca kütüphane kitap ödünç verme defteri ve kütüphane demirbaş listesi incelenmiştir.

Verilerin Çözümlenmesi

Öğrencilerle yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeden elde edilen ham veriler öncelikle yazıya dökülerek bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Daha sonra öğrenci görüşleri içerik analizine tabi tutulmuş ve öğrenci görüşlerinden hareketle ana ve alt kategoriler oluşturulmuştur. Öğrenci görüşleri sunulurken görüşlerin sıklık ve yüzdeleri tablolar halinde verilmiştir. Gözleme ilişkin bulgular bir yıllık süreçte oluşturulan gözlem notları dikkate alınarak genel gözlemler, kitap ödünç alıp verme, bilgisayar kullanımı ve ders çalışma başlıkları altında betimlenmiştir. Araştırmanın bir diğer veri toplama tekniği olan doküman incelemesinde kütüphane kitap ödünç verme defteri ile kütüphane demirbaş listesi incelenerek öğrencilerin kütüphaneden ne kadar kitap ödünç alıp verdikleri ve hangi kitapları ödünç aldıkları belirlenmiştir.

Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde öncelikle z-kütüphaneye ilişkin bir yıllık gözlem sonuçları betimlenmiş ve ardından öğrenci görüşlerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

1. Gözleme İlişkin Bulgular

1.1. Genel gözlemler

Açıldığı ilk günlerde z-kütüphane öğrencilerde merak ve heyecan uyandırmış, hemen hemen her sınıf düzeyinden öğrenci, mutlaka bu mekâna uğrama ihtiyacı hissetmiştir. Öyle ki öğrencilerin fazla ilgilerinden dolayı kütüphanede küçük çaplı kargaşalar yaşanmıştır. Kütüphanenin içini koridordan görmeyi mümkün kılan pencerenin önünde dahi öğrencilerin yığıldığı görülmüştür. Konforlu koltuk, masa, sandalye ve bilgisayarlar oldukça fazla rağbet görmüştür. Sonraki haftalarda öğrencilerin, kütüphanenin varlığına alışması ile birlikte başlangıçtaki hareketli kalabalığın yerini daha sakin bir öğrenci topluluğu almıştır.

Açılışından itibaren kütüphanede geçici olarak iki görevli çalışmış ve bunların çalışma süresi, kütüphanenin açılışını takip eden 4. ayın sonunda bitmiştir. Yerine yine geçici olarak getirilen bir başka görevlinin çalışma süresi de iki ay sonra sona ermiştir. Sonraki dönemin başında herhangi bir görevli istihdam edilemediği için kütüphane birkaç hafta kapalı kalmış ve okul yönetiminin kararıyla kütüphanede öğrenciler, Türkçe öğretmeni kılavuzluğunda nöbet usulü görev yapmaya başlamıştır. Bu yöntem, bir müddet sonra birtakım sorunlar doğurmuştur. Ayrıca personel eksikliği sebebiyle teneffüslerde satranç oynamak veya bilgisayar kullanmak gibi denetimi zor olan faaliyetler kısıtlanmış ve yalnızca kitap ödünç alıp vermeye müsaade edilmiştir.

Gözlemler esnasında mobilyaların kütüphane içi hareketi zorlaştırdığı görülmüştür. Zira mekânın hemen hemen her teneffüs kalabalık ve masalar ile kitaplıklar arasındaki mesafelerin az oluşu geçişleri zorlaştırmıştır. Kalabalığa bağlı olarak ortaya çıkan gürültü, kargaşa

kütüphaneyi kullanmayı zorlaştırmıştır. Kitap okumak veya ders çalışmak isteyen öğrencilerin de söz konusu gürültüden rahatsız oldukları tavırlarına yansımıştır. Özellikle bilgisayar kullanan öğrenciler arası iletişim ve bunun yanı sıra kütüphaneyi sosyalleşme alanı olarak tercih edenlerin sayısının çokluğu, bu sonucu doğurmuştur. Puf olarak adlandırılan rahat koltukların olduğu bölüm zaman zaman öğrenciler arası sözlü çatışmalara sahne olmuş ve bu da yine kütüphane içi huzuru etkilemiştir.

1.2. Kitap ödünç alıp verme

Öğrenciler raflarda yayınevlerine göre tasnif edilmiş olan eserleri istedikleri gibi inceleyebilmiş ve beğendikleri eseri kütüphane görevlisine kaydettirerek ödünç alabilmiştir. Kitap raflarına rağbet eden öğrencilerin önemli bir kısmının 5. ve 6. sınıflar olduğu gözlenmiştir. Klasiklerin ve ansiklopedilerin bulunduğu rafların çok fazla rağbet görmediği kütüphanede çocuk edebiyatında öne çıkan yayınevlerinin bulunduğu rafların önünün genelde daha kalabalık olduğu gözlenmiştir. Öğrenciler daha çok seri hâlindeki macera kitaplarına, güldürü ve eğlence maksatlı hazırlanmış fıkra ve bilmece kitaplarına ve resim içeriği yoğun olan süreli yayınlara ilgi göstermiştir.

İlk aylarda kütüphane görevlileri varken kitap ödünç alıp verme işlemlerinin kayıtları sağlıklı bir biçimde tutulmuştur. Ancak öğrencilerin nöbet usulü kütüphanede görev yaptığı süreçte kayıt işlemlerinde alınan kitaba, kitabı alan öğrenciye dair bilgilerin eksik girilmesi gibi sorunlar yaşanmaya başlanmıştır. Ödünç alınan kitaplar iade edilirken kütüphane görevlilerinin zaman zaman kitapların yıpranmış yahut karalanmış olduğundan şikâyet ettiklerine şahit olunmuştur.

1.3. Bilgisayar kullanımı

Gözlemler boyunca kütüphanenin altı adet bilgisayarı neredeyse hiç boş kalmamıştır. Öyle ki bilgisayar kullanan öğrencilerin yanı başında mutlaka bir ya da iki arkadaşı, bu öğrencilere eşlik etmiştir. Bilgisayar başında zaman zaman sıra ve rekabetin olduğu görülmüştür. Bilgisayarların araştırma, oyun, ödev, e-okul uygulamasına girme gibi amaçlarla kullanıldığı gözlenmiştir. Öğrencilerin bir kısmının taşımalı sistemle öğrenim gördüğü okulda, köylerden gelen ve internet imkânına sahip olmayan öğrenciler için bu bilgisayarlar önemli bir işlev görmüştür. Söz konusu öğrencilerin internet konusundaki merak ve heyecanını bu bilgisayarların başında görmek mümkün olmuştur.

Yaş ve fizik üstünlüğüne sahip öğrenciler bilgisayarları daha uzun süreli kullanmıştır. Ayrıca uzun süreli bilgisayar kullanan bu öğrencilerin genelde erkek olduğu gözlenmiştir. Bu öğrencilerin bilgisayarları kullanırken zaman zaman cihazlara zarar verebilecek bir tavır takındıkları da gözlenmiştir. Bazen alt sınıflardaki öğrencilerin kütüphane görevlilerine bu durumdan yakındıkları da görülmüştür. Hem bu yakınmalar hem de bilgisayar başındaki kargaşadan ötürü kütüphane görevlileri, enerjilerinin önemli bir kısmının buraya harcamıştır.

1.4. Ders çalışma

İlk haftalarda oldukça kalabalık olan kütüphaneyi öğrencilerin ders çalışmak için kullanması pek mümkün olmamıştır. Ancak haftalar ilerledikçe ve düzen sağlandıkça öğrenciler ders çalışma faaliyetine imkân bulabilmiştir. Gözlemler daha çok 8. sınıf öğrencilerinin TEOG'a yönelik çalışmalarını burada gerçekleştirdiğini göstermiştir. Diğer sınıflar ise çoğunlukla öğretmenlerinin ders içi etkinliklere yönelik verdiği ödevleri ve proje görevlerini araştırmak üzere kütüphanede ders çalışmıştır. Bu süreçte kütüphanede bulunan ansiklopedi, sözlük gibi başvuru kaynakları çok az kullanılmış ve araştırmalar genellikle bilgisayar kullanılarak yapılmıştır. Bu çalışmalar öğle arasında, uzun teneffüs saatlerinde ve etüt zamanlarında yapılmıştır.

Öğretmenlerden bazılarının zaman zaman bütün sınıfı kütüphaneye getirdikleri ve öğrencilerin burada ders çalıştıkları da olmuştur. İlerleyen haftalarda yörenin halk şairlerinden biri ve bir yazar davet edilerek kütüphanede söyleşiler yapılmıştır. Türkçe derslerinde haftada bir saat gerçekleştirilen okuma saatleri için Türkçe öğretmenlerinin, sık sık kütüphaneyi

kullandığı görülmüştür. Ara sıra Fen Bilgisi öğretmenleri de bilimsel süreli yayınları inceleme etkinliği için öğrencileri kütüphaneye getirmiştir. Özel eğitime ihtiyaç duyan bir öğrencinin destekleyici eğitimlerinin de bu mekânda yürütüldüğü görülmüştür.

2. Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular

2.1. Z-kütüphaneye ilişkin öğrenci algıları

Öğrencilerin z-kütüphaneyi algılayış biçimlerini ve z-kütüphanenin öğrencilerin gözünde öne çıkan özelliklerini belirlemek için z-kütüphaneyi bilmeyen bir arkadaşına anlattıklarını varsayarak z-kütüphaneyi açıklamaları öğrencilerden istenmiştir. Öğrenci görüşlerinden çıkarılan kategori ve alt kategorilerin sıklık ve yüzdeleri Tablo 1'de gösterilmektedir. Tablo 1 incelendiğinde öğrencilerin z-kütüphane ile ilgili kitap, tasarım, teknoloji ve eğlence unsurlarını dile getirdikleri görülmektedir. Bu, öğrencilerin z-kütüphanenin sahip olduğu farklı imkânları tanıdıklarını göstermektedir. Ancak öğrencilerin z-kütüphanenin fiziki özelliklerini önemsediği ve tasarım unsurlarının daha çok dikkatlerini çektiği söylenebilir. Bunun yanı sıra kitap ile ilgili görüşlerin tasarıma yakın olması ve z-kütüphanenin sahip olduğu diğer imkânlara göre kitap unsurunun daha çok vurgulanması z-kütüphanenin kütüphane kimliğinin, kitaplarla ilişkisinin öğrenciler tarafından göz ardı edilmediğini göstermektedir. Görüşler bir bütün olarak değerlendirildiğinde öğrencilerin, z-kütüphanenin ayırt edici özelliklerine ilişkin bir farkındalık kazandıkları söylenebilir. K1 kodlu öğrencinin z-kütüphaneyi *"bir okula verilebilecek en güzel hediye"* olarak tanımlaması da z-kütüphanenin kendileri için ifade ettiği değerin bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Tablo 1
Öğrencilerin Z-kütüphane Algıları

Görüşler		Katılımcı	Sıklık	Yüzde
Kitap	Kitapların Çeşitliliği	K4, K6, K7, K8, K9, K12, K14, K15	8	53,3
	Kitapların Çokluğu	K2, K3, K5, K7, K8, K11, K14, K15	8	53,3
	Kitapların Düzeni	K1, K2, K5, K6	4	26,7
Tasarım	Dekorasyon	K1, K2, K4, K5, K6, K8, K9, K10, K11, K13,K15	11	73,3
	Mobilya	K1, K2, K3, K5, K8, K9, K13, K14, K15	9	60,0
	Genişlik	K3, K7, K14	3	20,0
Teknoloji	Bilgisayar	K3, K4, K5, K7, K8, K9, K11, K14, K15	9	60,0
	İnternet	K1, K12	2	13,3
Eğlence	Satranç	K5	1	6,7

2.2. Öğrencilerin z-kütüphaneyi kullanma amaçları

Z-kütüphanenin kullanım amaçlarını belirlemek üzere öğrencilere z-kütüphaneyi hangi amaçlarla kullandıkları sorulmuştur ve sonuçlar Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2
Öğrencilerin Z-kütüphaneyi Kullanma Amaçları

Kullanım amacı	Katılımcı	Sıklık	Yüzde
Kitap ödünç alıp verme	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15	14	93,3
Bilgisayar kullanımı	K5, K6, K7, K8, K9, K11, K12, K13, K15	9	60,0
Ders çalışma	K2, K4, K10, K13, K14, K15	6	40,0
Dergi okuma	K7, K10	2	13,3
Etkinlik	K3	1	6,7

Tablo 2'ye göre öğrencilerin genel olarak z-kütüphanenin sunduğu çeşitli imkânlardan yararlandıkları söylenebilir. Öğrencilerin tamamına yakını z-kütüphaneden, kitap ödünç alıp verme amacıyla yararlanmaktadır. Bunun yanı sıra öğrencilerin z-kütüphanede bulunan bilgisayarlardan yararlandıkları, kütüphanede ders çalıştıkları, süreli yayınları takip ettikleri ve bazı sosyal ve kültürel etkinlikleri (yazarlarla söyleşi gibi) gerçekleştirdikleri anlaşılmaktadır. Görüş sıklığına bakarak öğrencilerin z-kütüphanenin sunduğu çeşitli imkânlardan yararlandıkları ancak z-kütüphaneyi temel olarak kitap ödünç alıp verme için kullandıkları söylenebilir.

2.3. Z-kütüphanenin öğrencilerin okuma alışkanlıklarına katkısı

Öğrencilere z-kütüphanenin okuma alışkanlıklarına bir katkısının olup olmadığı sorulmuş ve bütün öğrenciler bu konuda olumlu görüş sunmuştur. Bunun üzerine öğrencilere z-kütüphanenin okuma alışkanlıklarına katkı sağlayan özelliklerinin ne olduğu sorulmuştur. Öğrencilerin bu soruya verdiği cevapların sıklık ve yüzdeleri Tablo 3'te verilmiştir.

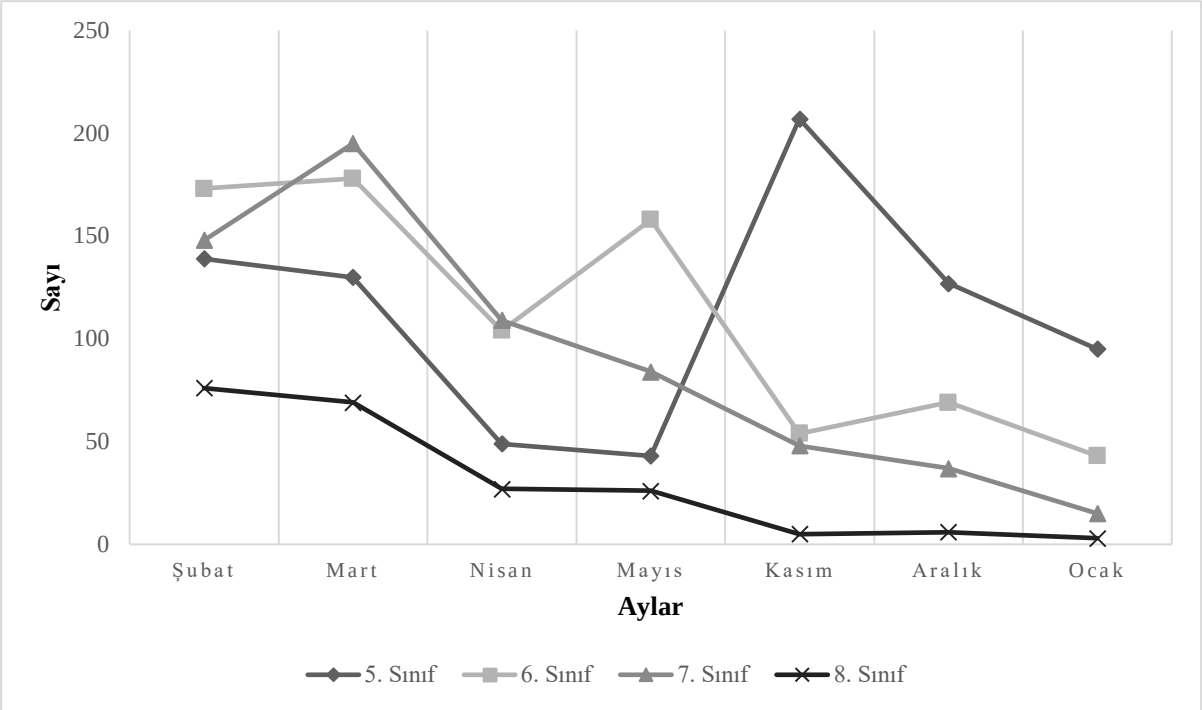
Tablo 3
Z-kütüphanenin Okuma Alışkanlığına Katkı Sağlayan Özellikleri

Özellik	**Katılımcı**	**Sıklık**	**Yüzde**
Kitap çeşitliliği	K1, K2, K3, K4, K6, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15	12	80,0
Tasarım	K4, K5, K6, K10, K12, K15	6	40,0
Kitap sayısı	K2, K7, K12	3	20,0
Kitap okumaya elverişlilik	K8	1	6,7

Tablo 3'te görüldüğü üzere öğrencilerin çoğunluğu okuma alışkanlıklarına katkısında z-kütüphanenin sahip olduğu kitap çeşitliliğinin etkili olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin bir bölümü de kütüphanenin fiziki imkânlarının okuma alışkanlıklarına katkısı olduğu görüşündedir. Öğrenciler, z-kütüphanede ilgilerine ve seviyelerine uygun kitapların varlığını güzel ve yeni kitapların oluşunu ve kitap seçeneklerinin çokluğunu önemsemektedir. Bu da z-kütüphanede öğrencilerin kitap okuma eğilimlerine uygun kitapların var olduğu ve bunun da öğrencilerin okuma alışkanlıklarına kayda değer bir katkı sağladığı şeklinde yorumlanabilir.

Öğrencilerin kütüphaneden sınıf düzeylerine göre nasıl yararlandığı konusunda bir fikir edinmek üzere kütüphane kitap ödünç verme defteri incelenmiş ve ortaya çıkan sonuçlar Şekil 1'de gösterilmiştir.

Şekil 1'de z-kütüphanenin açıldığı Şubat ayında öğrencilerin kütüphaneye büyük bir ilgi gösterdikleri, ancak bu ilginin bir yıllık sürecin sonunda azaldığı görülmektedir. Şekil 1'de 5. sınıf öğrencilerinin Kasım ayında kütüphaneden kitap ödünç alma sayılarında artış bulunmaktadır. Ancak Kasım ayındaki bu artış okulun yeni 5. sınıf öğrencilerinden kaynaklanmaktadır. Bu öğrenciler de diğerlerine benzer bir grafik çizmiş ve dönem sonunda bunların kütüphaneden kitap ödünç alıp verme sayılarında ciddi bir düşüş olmuştur. Kütüphaneden bir yılda toplam olarak 5. sınıflar 790, 6. sınıflar 779, 7. sınıflar 636 ve 8. sınıflar 212 kitap ödünç almıştır. Kütüphane kitap ödünç verme defterine göre çok okunulan kitaplar arasında Levent ve Şirin serisi gibi içerik olarak hafif, renkli, seri hâlindeki macera kitapları öne çıkmaktadır. Ancak ödünç alınan kitapların tamamı göz önünde bulundurulduğunda bu eğilimin 5. ve 6. sınıflarda daha baskın iken 7. ve 8. sınıflarda okunulan kitaplar tür açısından çeşitlendiği söylenebilir.

Şekil 1. Sınıf Seviyelerine Göre Kütüphaneden Kitap Ödünç Alıp Verme Sayıları
Not: Grafikte sadece kütüphanenin açık olduğu aylar gösterilmiştir. Kasım, Aralık ve Ocak aylarındaki 6., 7. ve 8. sınıflar Şubat, Mart, Nisan ve Mayıs aylarındaki 5., 6. ve 7. sınıflardır. Kasım, Aralık ve Ocak aylarındaki 5. sınıflar ise 2016-2017 eğitim öğretim yılında Atatürk Ortaokulunda 5. sınıfa yeni başlayan öğrencilerdir.

2.4. Z-kütüphanede karşılaşılan sorunlar

Öğrencilere bir yıllık süreçte z-kütüphanede karşılaştıkları sorunların neler olduğu sorulmuştur. Öğrencilerin bu konudaki görüşlerine ilişkin sıklık ve yüzdeler Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4
Z-kütüphanede Öğrencilerin Karşılaştığı Sorunlar

Sorunlar	**Katılımcı**	**Sıklık**	**Yüzde**
Gürültü	K1, K2, K4, K5, K11, K12, K13, K14, K15	9	60,0
Bilgisayarların amacı dışında kullanımı	K1, K6, K7, K9, K11, K12, K13, K14	8	53,3
Kütüphanenin amacı dışında kullanımı	K1, K3, K4, K5, K7, K9, K10	7	46,7
Kitapların düzenli kullanılmaması	K3, K5, K8, K9, K10	5	33,3
Kalabalık	K2, K4	2	13,3
Kütüphanenin düzenli kullanılmaması	K3, K8	2	13,3
Fotokopinin amacı dışında kullanılması	K5	1	6,7

Tablo 4'te görüldüğü üzere bir yıllık süreçte z-kütüphanede öğrencilerin karşılaştığı sorunlar genel olarak z-kütüphanenin amacına ve işlevine uygun olarak kullanılmaması ile ilgilidir. Bunların başında kütüphane ortamının gürültülü olması gelmektedir. Öğrencilerin belirttiği diğer sorunlar da kütüphanedeki gürültüyü besleyen unsurlar olarak değerlendirilebilir. Öğrenciler ağırlıklı olarak bilgisayarlarda oyun oynandığı, koltukların bir eğlence unsuru olarak görüldüğü ve kütüphanenin bir oyun alanı gibi kullanıldığından yakınmaktadır.

2.5. Z-kütüphane ile ilgili öğrencilerin istekleri

Görüşmede öğrencilere imkân verilmesi durumunda z-kütüphanede hangi değişiklikleri yapmak istedikleri sorulmuştur. Öğrencileri z-kütüphane ile ilgili isteklerinin sıklık ve yüzdeleri Tablo 5'te sunulmaktadır.

Tablo 5
Z-kütüphane ile İlgili Öğrencilerin İstekleri

İstek	Katılımcı	Sıklık	Yüzde
Kitapların zenginleştirilmesi	K2, K3, K4, K9, K10, K13, K14, K15	8	53,3
Kütüphanedeki düzenin değişimi	K3, K4, K9, K13, K14	5	33,3
Kuralların uygulanması	K1, K2, K7	3	20,0
Bilgisayar kullanımının denetlenmesi	K10, K11, K13	3	20,0
Kütüphanenin genişletilmesi	K6, K9, K12	3	20,0
Görevlinin olması	K5, K7, K8	3	20,0
Tasarımın zenginleştirilmesi	K2, K3	2	13,3
Pufların artırılması	K10, K14	2	13,3
Kütüphane kullanımının sınırlandırılması	K11, K12	2	13,3
Bilgisayarların kaldırılması	K4, K9	2	13,3
Bilgisayarların artırılması	K6	1	6,7
Pufların kaldırılması	K13	1	6,7

Tablo 5'te öğrencilerin z-kütüphane ile ilgili isteklerinin daha çok bir yıllık süreçte karşılaştıkları sorunların çözülmesi yönünde olduğu görülmektedir. Öğrenciler kütüphanenin amacı ve işlevine uygun olarak kullanılmasını sağlayacak bir ortamın oluşmasını istemektedir. Öğrencilerin istekleri arasında öne çıkan kitapların zenginleştirilmesi dikkat çekici bir istek olarak değerlendirilebilir. Öğrenciler kütüphaneye eğlenceli ve yeni çıkan kitapları almak istediklerini belirtmişlerdir. Bazı öğrenciler kütüphaneye kitap alınırken öğrencilerden görüş alınmasının gerekliliğine vurgu yapmıştır. Bir yıllık süreçte çok okunan kitaplar dikkate alındığında öğrencilerin kendi okuma eğilimlerine göre kitap istedikleri söylenebilir.

Tartışma ve Sonuç

Çalışmanın yapıldığı okulda z-kütüphane uygulamasının öğrencilerin kütüphane algısını değiştirdiği söylenebilir. Gözlem, görüşme ve dokümanlardan elde edilen bulgular öğrencilerin genel olarak z-kütüphanenin ayırt edici özelliklerini bildiklerini, kütüphanenin sağladığı imkânlardan yararlandıklarını, açılışıyla birlikte z-kütüphaneye kayda değer bir ilgi gösterdiklerini ortaya koymaktadır. Bir yıllık süreç göz önünde bulundurulduğunda öğrencilerin z-kütüphaneyi önemsediği ve bunun bir sonucu olarak z-kütüphaneden genel anlamda memnun olduğu ifade edilebilir. Öğrencilerin z-kütüphaneden memnun olduğuna ilişkin bu çalışmada elde edilen bulgular MEB (2015b) ile Ak ve Çetintaş'ın (2015) çalışmaları ile örtüşmektedir.

Öğrencilerin kullanma amaçlarına göre z-kütüphane öğrenciler için büyük ölçüde klasik kütüphanelerin işlevini görmektedir. Öğrenciler z-kütüphaneyi öncelikli olarak kitap ödünç alıp verme amacıyla kullanmaktadır. Bu konuda, çalışmada elde edilen bulgular, KTB'nin (2011) ilgili sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Görüşmelerde kütüphanenin kullanım amaçları arasında öne çıkan görüşlerden biri de bilgisayar kullanımıdır. Ancak bilgi kaynaklarına kolay ulaşım bakımından önemli olan bilgisayarları öğrencilerin genelde amacına uygun olarak kullanmadığı gözlem ve görüşmelerde dikkat çeken bir konudur.

Z-kütüphanenin, öğrencilerin okuma alışkanlıklarına bir katkısı olmuştur. Her ne kadar z-kütüphane öncesine ilişkin verilere ulaşılamaması sebebiyle doğrudan bir karşılaştırma imkânı olmasa da çalışmada elde edilen verilere göre, MEB'in (2015b) araştırma sonuçlarına

benzer biçimde z-kütüphanenin öğrencilerin kütüphaneye gitme oranlarında bir artış sağladığını söylenebilir. Kütüphane kullanım oranın düşük olduğu Türkiye'de (KTB, 2011; MEB, 2007) bu artış, z-kütüphanenin katkısını daha da önemli kılmaktadır. Yine öğrencilerin okuma alışkanlıkları ile ilgili olarak öğrencilerin genelde macera kitapları okudukları, bunun da ortaokul öğrencilerinin okuma eğilimleri ile ilgili olduğu söylenebilir. KTB'nin (2011) Türkiye genelinde yaptığı bir araştırmada da 7–14 yaş grubu katılımcıların okudukları kitaplar arasında macera kitapları ilk sırada yer almaktadır.

Öğrenciler, z-kütüphaneden genel olarak memnun olmakla birlikte karşılaştıkları bazı sorunlardan ötürü kütüphaneden istedikleri ölçüde yararlanamamaktadır. Z-kütüphanenin tasarımı ve teknolojik donanımının, öğrencilere yer yer olumlu katkıları olsa da zaman zaman öğrencilerin z-kütüphaneden etkin bir şekilde yararlanmalarını engelleyici bir unsur hâline de dönüşebildiğini hem gözlem hem görüşme bulguları göstermektedir. Bilgisayarların amacı dışında kullanımı, kütüphane ortamının bir oyun alanına dönüşmesi gibi durumlar z-kütüphanenin, kütüphane olma niteliğinin zedelenmesine yol açmaktadır. Öğrencilerin karşılaştıkları sorunların başında kütüphane ortamındaki gürültü ve karmaşa gelmektedir. Genelde kütüphanenin fiziki imkânlarının yol açtığı bu sorunun özellikle kütüphanede bir otoritenin olmadığı zamanlarda baş gösterdiği, hem gözlem hem de görüşme bulgularında görülmektedir.

Öğrencilerin z-kütüphane ile ilgili taleplerinin ve beklentilerinin olması z-kütüphane ile ilgili birtakım eksikliklerin olduğu şeklinde yorumlanabilir. Bu eksikliklerin giderilmesi, z-kütüphanenin amaçlarına uygun işlev görmesi ve etkisinin süreklilik kazanması bakımından önemsenmelidir. Söz gelimi, öğrencilerin kitap ödünç alıp vermelerindeki sürekli düşüş, öğrencilerin kütüphaneye ilgilerini canlı tutacak uygulamalara ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. Öğrencilerin z-kütüphane ile ilgili beklentilerinde kitap sayısının ve çeşitliliğinin artırılmasının öne çıkması da bu yöndeki bir ihtiyacın yansıması olarak değerlendirilebilir. Öğrencilerin okuma alışkanlıklarına katkı sağlayan özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, özellikle z-kütüphanenin sahip olduğu kitap çeşitliliği sayesinde öğrencilerin daha çok kitap okuduğu söylenebilir. Fakat öğrencilerin okudukça okuyabilecekleri kitap çeşitliğinin azalması sebebiyle zamanla kütüphaneden daha az kitap ödünç alır oldukları anlaşılmaktadır. Aslında z-kütüphanede yeterli sayıda kitap bulunmadığı burada belirtilmelidir. Öğrenci mevcudunun yaklaşık 250 olduğu okulda öğrenci başına 6 kitap düşmektedir. Bu sayının, Milli Eğitim Bakanlığı (2015a) ve Güney Karolina Eğitim Müdürlüğü (2012) tarafından verilen ölçütlerin çok altında olması, kütüphane koleksiyonun yetersizliğini açıkça göstermektedir.

Kütüphanede sürekli görevli bir personelin olmaması hem gözlem hem de görüşmelerde göze çarpan sorunlardan biridir. Benzer bir tespit MEB (2015b) tarafından yapılmıştır. Ak ve Çetintaş'ın (2015) çalışmalarında olduğu gibi bu çalışmada da öğrencilerden bazıları kütüphanede görevli bir personelin olmasını istemektedir. Bu durum farklı okullarda ve bölgelerde benzer ihtiyaçların söz konusu olduğunu göstermektedir. Alan yazında kütüphaneci öğretmenin etkisini çeşitli değişkenlere göre inceleyen araştırmalar da (Lance ve Hofschire, 2012; Scholastic, 2016) bu ihtiyacın ne denli önemli olduğunu ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, son dönemde yaygınlaşan ve öğrencilerin kütüphane ile olan ilişkilerini geliştirmeyi amaçlayan z-kütüphanenin, çalışmanın yapıldığı okulda, amaçladığı dönüşümü belirli ölçüde gerçekleştirdiği ve öğrenci davranışlarında bir değişim sağladığı söylenebilir. Buna karşın bulgular bir bütün olarak değerlendirildiğinde, z-kütüphanenin, öğrenci davranışlarında sağladığı bu değişime süreklilik kazandıramadığı ifade edilebilir. Bu durum, istenilen amaçlara ulaşılması için z-kütüphanede birtakım düzenlemelere ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, öncelikli olarak şunlar önerilebilir:

- Z-kütüphanede tam zamanlı çalışan, öğrencilere kitaplarla ilgili rehberlik edebilecek birikim ve donanıma sahip bir kütüphaneci bulundurulmalıdır. Yurt dışındaki kütüphaneci öğretmen modeline benzer bir uygulamanın hayata geçirilmesi okul kütüphanelerinden beklenilen katkının olabilmesi için elzemdir.

- Kütüphane koleksiyonu zenginleştirilmelidir. Öğrencilerin kütüphaneye ilgilerini canlı tutmak amacıyla kütüphane koleksiyonuna düzenli olarak yeni kitaplar alınmalı ve kütüphanede ayrı bölüm oluşturularak yeni gelen yayınlar burada sergilenmelidir. Ayrıca kütüphaneye kitap alınırken öğrencilerin kitap istekleri de dikkate alınmalıdır.
- Hem kurulma hem de geliştirilme sürecinde z-kütüphanenin odak noktasının kitaplar olması gerektiği gözden kaçırılmamalıdır. Tasarım ögesi de öğrencilerin bilgi kaynakları ile sıkı bir ilişki kurmasına ve kitaplarla buluşmasına katkı sağladığı ölçüde değerli görülmelidir. Aksi takdirde z-kütüphane, okulun güzel fakat yararsız bir unsuru hâline dönüşme riski ile karşı karşıya kalacaktır.
- Bilgisayarların mekân ile entegrasyonu üzerinde tekrar düşünülmeli, bilgisayar kullanıcıları arasındaki iletişimin doğurduğu sakıncalar dikkate alınmalı ve mekân tasarımında bu iletişimi asgariye indirecek bir güncellemeye gidilmelidir.

Kaynakça

Ak, Ş. ve Çetintaş, H. B. (2015). Eğitimde zenginleştirilmiş kütüphanelerin yeri ve önemi: Ahmet Mesut Yılmaz İlkokulu zenginleştirilmiş kütüphane uygulaması. *Millî Eğitim,* 208, 18-32.

Akman, İ. ve Akman, N. (2017). Çocuk ve gençlerde okuma alışkanlığı sorunu: Okul kütüphanelerinin işlevselliğine bir bakış. *Türk Kütüphaneciliği, 31*, 281-285.

Balcı, A., Uyar, Y. ve Büyükikiz, K. K. (2012). İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıkları, kütüphane kullanma sıklıkları ve okumaya yönelik tutumlarının incelenmesi. *Turkish Studies, 7*, 965-985.

Dökmen, Ü. (1994). *Okuma becerisi, ilgisi ve alışkanlığı üzerine psiko-sosyal bir araştırma*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Güney Karolina Eğitim Müdürlüğü (South Carolina Department of Education). (2012). *South Carolina standards for school library resource collections.* Columbia, SC: SCDE. Erişim adresi: https://ed.sc.gov/educators/school-and-district-administrators/certified-support-specialists/library-media-specialists/standards-for-school-library-resource-collections/standards-for-school-library-resource-collections-pdf/

Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2011). *Türkiye okuma kültürü haritası.* Ankara: Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.

Lance, K. ve Hofschire, L. (2012). *Change in school librarian staffing linked with change in CSAP reading performance, 2005 to 2011*. Denver, CO: Colorado State Library, Library Research Service.

Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber*. (S. Turan, Çev. Ed.). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2007). *Öğrencilerin okuma düzeyleri.* Ankara: Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2015a). Okuma kültürü ve z-kütüphane çalıştay sonuç raporu. *Millî Eğitim*, 208, 287-327.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2015b). Zenginleştirilmiş kütüphaneler (z-kütüphane) etki analiz araştırması: Kısa özet. *Millî Eğitim*, 208, 328-372.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2016). Hakkımızda. Erişim adresi: http://z-kutuphane.meb.gov.tr/

Milli Eğitim Bakanlığı. (2017). *Milli eğitim istatistikleri: Örgün eğitim (1. Dönem)*. Erişim adresi: http://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_03/31152628_meb_istatistikleri_orgun_egitim_2016_2017_1.pdf

Milli Eğitim Bakanlığı Okul Kütüphaneleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. *T.C. Resmî Gazete* (26241, 27 Temmuz 2006). Erişim adresi: http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/07/20060727-1.htm

Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (M. Bütün ve S. B. Demir, Çev. Ed.). Ankara: Pegem Akademi.

Scholastic. (2016). *School libraries works!: A compendium of research supporting the effectiveness of school libraries*. Erişim adresi: http://library.dadeschools.net/promotions/School-Libraries-Work.pdf

Türkiye İstatistik Kurumu. (2017). Kütüphane istatistikleri, 2016. *Türkiye İstatistik Kurumu Haber Bülteni*, 24675. Erişim adresi: http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24675

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Summary

The enriched libraries have recently become widespread in Turkey. Their role is important in developing the relationships between library and students. Therefore, research is needed to understand whether the relationship between the student and the library that has been successfully developed through enriched library. There is a limited number of studies addressing the contribution of these libraries to the students. That's why this study is conducted to meet this need and in order to reveal the enriched library experiences of students based on a case study approach. The sample of the research was determined according to the typical case sample. Atatürk Elementary School, located in the city center of Artvin, constituted the sample of this research. An enriched library was opened at the beginning of the second semester of 2015-2016 academic year. Data diversification was carried out both to increase the validity and reliability of the study and to provide students a holistic view of one year-long enriched library experience. To accomplish this, one year after the opening of the library, 15 students were interviewed, the library documents were examined, and the enriched library environment was observed every two weeks for a year. Findings of the study show the following results. Students were aware of the features of the enriched library in general, showed considerable interest in the early months after the library was opened, and used the library primarily for reading. The library also contributed to the reading habits of the students. Despite these benefits, it was clear that some problems stemming from the nature of the enriched library emerged during the process. There were some demands from the students such as increase in the number and diversity of the books, which is useful in order to overcome enriched library's typical problems and enhance effectiveness. When the findings are assessed as a whole, the following conclusions arise: The enriched library provided a change in student behaviors, but the change was not long-lasting. It is certain that there is a need for some developments for enriched libraries to achieve its desired purposes. As a result of this study, it can be said that the enriched library provides changes in the student behaviors that the aimed transformation has been achieved to a certain extent. However, the change in students' behavior has not been continuous. This indicated that the library is used rarely by students. Some problems must be solved and some deficiencies should be corrected in order for the function of the enriched library to be fulfilled. The following suggestions may work in the solution of these problems and in the elimination of the deficiencies. A full time officer should work in the library. This officer should be qualified to guide students on books. It will be helpful if this task is to be a librarian teacher. Library inventory should be updated periodically and new books should be bought. The focal point of the library should be books rather than design. Computer and space integration should be reconsidered to make it easier for students to move.